

Aftale om satspuljen på det sociale område 2012-2015

Partierne bag satspuljeforliget, Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har den 14. november 2011 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2012 på det sociale område.

Aftalen i hovedtræk:

Landsdækkende behandlings- og rådgivningsindsats over for mennesker med senfølger af seksuelle overgreb

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 67 mio. kr. over fire år til en styrket indsats over for mennesker med senfølger af seksuelle overgreb. Indsatsen skal bestå af tre regionale centre, som skal samle og koordinere den allerede eksisterende indsats på området, og sikre landsdækkende hjælp til målgruppen. Satspuljepartierne er endvidere enige om at videreføre det eksisterende tilbud om psykologbehandling til mennesker med senfølger af seksuelle overgreb.

Forebyggelsesstrategi

Børn og unge med særlige behov skal altid have den hjælp, de har krav på. Men der er behov for at styrke forebyggelsen, så vi så vidt muligt forhindrer, at børn kommer i alvorlige trivsels- og indlæringsproblemer og derved fratages muligheder for at få en uddannelse og komme i beskæftigelse, når de bliver voksne. Derfor har satspuljepartierne afsat 100 mio. kr. over fire år til en national forebyggelsesstrategi. Strategien omhandler to centrale indsatser:

- Styrkelse af forebyggelse, og inklusion i dagtilbud, skoler og tilknyttede fritidstilbud ved at indsamle og udbrede de bedste metoder til inklusion, yde konkret omstillingshjælp til kommuner og skoler i forhold til inklusionsindsatsen samt understøtte kommunernes strategiske brug af sundhedsplejen i deres forebyggelsesarbejde.
- Styrkelse af den målrettede forebyggelse i familien, herunder udbredelse af konkrete indsatser over for familier med børn i skolealderen, familier med utilpassede unge, familier med børn og unge med kriminel adfærd samt familier med børn og unge, som har ADHD. Der vil bl.a. blive iværksat uddannelse og kompetenceopbygning i metoder og indsatser over for disse grupper, etableret lokale indsatsteams i de enkelte kommuner og blive oprettet kommunale netværk på tværs af kommuner, som arbejder målrettet med forebyggelse i familien, således at kommunerne kan drage nytte af hinandens erfaringer.

Startboliger

En del unge har vanskeligt ved at etablere sig på det almindelige boligmarked og bo i egen bolig. Det drejer sig fx om udsatte unge og unge med psykiske problemer. Satspuljepartierne er enige om, at der skal skabes mulighed for etablering af startboliger til unge 18-24-årige, der har særligt behov for en ungdomsbolig med tilhørende voksenstøtte (social vicevært). Startboligerne vil kunne drives af enten boligorganisationer eller frivillige foreninger. Der afsættes 131,2 mio. kr. i årene 2012-2015 til etablering af boligerne.

Målrettet indsats til bekæmpelse af fattigdom og social udsathed

Fattigdom og social udsathed er en barriere for, at det enkelte menneske kan tage aktivt del i samfundet. Satspuljepartierne har derfor afsat 130 mio. kr. over fire år til en række initiativer, som målrettet bidrager til at forbedre den enkelte udsatte borgers situation og levevilkår. De forskellige initiativer har bl.a. til formål at forebygge og afhjælpe de negative konsekvenser af fattigdom og social eksklusion. Der er bl.a. tale om:

- En udvidelse af den frivillige gældsrådgivning, som skal bidrage til at forbedre de økonomiske vilkår for mennesker med lav indkomst, gæld og et lavt rådighedsbeløb.
- En styrket og forebyggende rådgivningsindsats i almene boligområder med henblik på at afværge udsættelser af lejere, som ikke har betalt deres husleje. For at sikre, at huslejebetalingen så vidt

muligt sker umiddelbart efter udbetaling af indkomst, vil parterne arbejde på at fjerne lejelovens løbedage.

- Styrket indsats i udsatte boligområder, der skal skabe lige muligheder for børn i udsatte familier med økonomiske vanskeligheder.
- Julehjælp, som giver frivillige organisationer mulighed for at hjælpe udsatte familier med at holde en god jul.
- Sommerferiehjælp, der gør det muligt for udsatte familier at tage på sommerferie mv.
- En nødovernatningspulje, som giver gadesovende hjemløse, der ikke kan få plads på et forsorgshjem/værested efter serviceloven, mulighed for at sove indendørs i den koldeste tid på året.

Satspuljepartierne er enige om, at frivillig gældsrådgivning kan være et centralt element til, at borgere med gældsproblemer kan få et bedre overblik over økonomien samt rådgivning til at nedbringe gælden. Satspuljepartierne er desuden enige om, at det kan være vanskeligt at vurdere det faktiske behov for frivillig gældsrådgivning. Der er derfor enighed blandt partierne om, at der i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2013 tilvejebringes en status for udvidelsen af den frivillige gældsrådgivning med henblik på at drøfte en eventuel yderligere udvidelse.

Akutte krisecentre for socialt udsatte stofmisbrugere – et modelprojekt

For at styrke indsatsen over for kaotiske stofmisbrugere har satspuljepartierne reserveret 24 mio. kr. i perioden 2012-2015 til at etablere et modelprojekt i form af et *akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere*. Formålet er gennem døgnophold at tilbyde et helle, der giver den ro og omsorg, som skal til for at stabilisere en til tider livstruende situation. Målgruppen henvises bl.a. i samarbejde med væresteder for stofmisbrugere, LVS (Landsforeningen af Væresteder for Stofmisbrugere) m.fl.

Handlekraftig indsats

I forlængelse af Barnets Reform er partierne enige om at afsætte midler til at gennemføre en række konkrete justeringer af lovgivningen. Der afsættes 84,1 mio. kr. over fire år til initiativer, der bidrager til en mere handlekraftig indsats over for udsatte børn og unge. Initiativerne omhandler bl.a.:

- Der gives mulighed for, at de sociale myndigheder kan få adgang til private hjem i sager, hvor der er stærk bekymring for et barn, og hvor familien modsætter sig at samarbejde om udredningen af barnets problemer.
- Styrkelse af den mellemkommunale underretningspligt, så fraflytterkommunen skal medsende relevant sagsmateriale, når der foretages en mellemkommunal underretning, og at modtagerkommuner kvitterer herfor.
- Understøttelse af adoption uden samtykke ved at forbedre vilkårene for at plejefamilier, der ønsker at adoptere deres plejebarn.
- Styrke de børnefaglige kompetencer og ressourcer hos Folketingets Ombudsmand samt Børnerådets talsmandsfunktion.

Tabt arbejdsfortjeneste

Satspuljepartierne er enige om at forbedre vilkårene for familier, der har behov for at passe et handicappet eller alvorligt sygt barn i hjemmet ved at hæve loftet for tabt arbejdsfortjeneste fra det nuværende månedlige niveau på 20.241 kr. til 27.500 kr. Forslaget indebærer samlede udgifter på 395,6 mio. kr. i 2012-2015. Finansieringen tilvejebringes hovedsageligt via omprioriteringer af uforbrugte satspuljemidler svarende til 279,2 mio. kr.

Exit Prostitution

Undersøgelser peger på, at prostituerede, der ønsker at forlade prostitution, ikke finder de eksisterende sociale tilbud tilstrækkeligt sammenhængende og relevante. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte 46 mio. kr. over fire år til at identificere og implementere sammenhængende tilbud til målgruppen med henblik på effektive exit-muligheder. Indsatsen skal ske i samarbejde mellem Social- og Integrationsministeriet, relevante kommuner og frivillige organisationer. Samarbejdet skal tage

udgangspunkt i aktuelt bedste viden med henblik på at sikre en målbar indsats med mest mulig effekt for pengene.

Øget uddannelse af indsatte i danske fængsler og arresthuse

Satspuljepartierne er enige om at styrke uddannelsesindsatsen for indsatte i danske fængsler og arresthuse. Der afsættes derfor 122 mio. kr. over fire år til formålet.

God løsladelse

Det er vigtigt at sikre gode overgange ved løsladelse fra kriminalforsorgens institutioner og derfor afsættes der 4,0 mio. kr. over fire år til at styrke samarbejdet mellem kriminalforsorgen og kommunerne.

Ledsageordning til børn og unge mellem 12 og 15 år

Satspuljepartierne ønsker at give børn og unge med funktionsnedsættelser bedre mulighed for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Der er derfor enighed om at udvide ledsageordningen for unge mellem 16-18 år til også at omfatte børn og unge mellem 12-15 år.

Børnehuse

Børn, der har været udsat for overgreb, er meget sårbare og har brug for den bedst mulige hjælp. I dag skal barnet ofte rundt til forskellige myndigheder – sygehusvæsen, politi, retsvæsen og sociale myndigheder – for at få hjælp og fortælle om overgrebet, hvilket kan være yderst belastende for barnet. Derfor har satspuljepartierne besluttet at afsætte midler til etablering af en landsdækkende ordning med børnehuse inspireret efter islandsk model, hvor hjælpen til barnet skal samles.

Efterværn

Overgangen fra barn til myndig voksen ved det fyldte 18. år kan være meget brat for anbragte unge - særligt for de unge, som ikke har haft mulighed for at opbygge netværk via ophold i plejefamilier mv. Derfor gives unge anbragt på eget værelse ret til en kontaktperson i et år i forbindelse med overgangen til voksenlivet.

Psykologsamtaler til kvinder på kvindekrisecentre

For at hjælpe kvinder på kvindekrisecentre med at bearbejde psykiske vanskeligheder som følge af voldsoplevelsen, og forbedre deres muligheder for at skabe en tilværelse uden vold i familien, er satspuljepartierne enige om at afsætte 16 mio. kr. over to år til et forsøg med tilbud om psykologsamtaler til kvinder, mens de opholder sig på kvindekrisecentre.

Samfundsdeltagelse og medbestemmelse for mennesker med handicap

Satspuljepartierne er enige om at styrke indsatsen for blinde og stærkt svagsynede gennem en række konkrete initiativer, der kan understøtte målgruppens deltagelse i samfundslivet, herunder i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Der afsættes blandt andet midler til i samarbejde med Dansk Blindesamfund at gennemføre holdningskampagne, kurser mv. Satspuljepartierne er desuden enige om, at det er vigtigt at bekæmpe fordomme og skadelig praksis over for personer med handicap gennem bevidstgørende kampagner om rettigheder for personer med handicap og en styrkelse af handicaporganisationernes arbejde med handicapkonventionen. Endelig er satspuljepartierne enige om at understøtte deltagelse og selvbestemmelse gennem udvikling og udbredelse af tilgængelige sociale teknologier.

Samlet strategi mod æresrelaterede konflikter

Et stort antal nydanske unge er udsat for social kontrol, tvangsægteskab, genopdragelsesrejser eller andre former for æresrelaterede konflikter. Satspuljepartierne har derfor afsat 24 mio. kr. over fire år til en samlet strategi mod æresrelaterede konflikter. Strategiens initiativer skal forebygge æresrelaterede konflikter, hjælpe ofrene og opkvalificere de fagfolk, der har kontakten til de unge. Strategien vil blive drøftet med satspuljepartierne, inden den implementeres.

Rollemodeller og forældrenetværk som metoder til at forebygge ekstremisme og polarisering

Der etableres et rollemodelkorps som skal modgå den polariserede og ekstremistiske retorik, der foregår blandt grupper af unge. Rollemodellernes indsats skal målrettes unge primært i udslyningsklasserne i folkeskolerne og ungdomsuddannelserne. Der skal ligeledes videreføres et mentorkorps målrettet unge, som er sårbare over for ekstremisme. Mentorer skal arbejde målrettet med forældreinddragelse og opbygge et forældrenetværk til unge, hvor der er bekymringer for ekstremisme. Forældrene skal inddrages som en positiv ressource i kampen mod antidemokratiske holdninger og ekstremisme.

Kortlægning af ekstremisme

For at kunne målrette indsatsen med forebyggelse af ekstremisme og antidemokratiske grupperinger afsættes der 6 mio. kr. i 2012 til iværksættelse af en kortlægning af disse udfordringer. Kortlægningen skal give en større viden om omfanget og karakteren af ekstremisme og antidemokratiske grupperinger og holdninger og skal medvirke til, at den forebyggende indsats målrettes til netop de områder og grupper, hvor der er konkrete udfordringer.

Kvalificering, dokumentation og udbredelse af en hverdagsrehabiliteringsmetode på ældreområdet

Siden den succesfulde implementering af ”Projekt længst muligt i eget liv” i Fredericia Kommune og lignende tiltag i andre kommuner er mange af landets kommuner gået i gang med at afprøve tilsvarende metoder i deres ældrepleje. Da der imidlertid er stor variation i kommunernes indsatser, er satspuljepartierne enige om, at der fra centralt hold skal arbejdes videre med at kvalificere, dokumentere og udbrede en hverdagsrehabiliteringsmetode i kommunerne på baggrund af den aktuelt bedste viden.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 20 mio. kr. over to år til et initiativ, der har til formål at skabe et grundlag for, at hverdagsrehabiliteringsmetoden så vidt muligt udbredes i alle landets kommuner, for derigennem at bevirke, at ældre borgere bliver mere selvhjulpne og opnår større tilfredshed, selvstændighed og øget livskvalitet.

Opfølgning på Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem

Satspuljepartierne er enige om, at der afsættes i alt 40 mio. kr. over fire år til opfølgning på Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem. Initiativerne skal tage udgangspunkt i Kommissionens kommende anbefalinger og sikre en højere livskvalitet og selvbestemmelse for ældre beboere i plejeboliger og plejehjem.

Et aktivt ældreliv – udmøntning af EU-året for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne

Aftalpartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2012 til at gennemføre EU-året for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne i Danmark. Gennem en lang række forskelligartede aktiviteter skal initiativet støtte en udvikling, hvor ældre mennesker får flere sunde, aktive og indholdsrige leveår i et rummeligt samfund. Formålet skal nås ved at inddrage en bred vifte af aktører, bl.a. gennem en ansøgningspulje til projekter til at støtte årets formål. Initiativet skal sætte fokus på ældre menneskers ressourcer og bidrag til samfundet samt fremme trivsel og livskvalitet. Der skal peges på værdien for både den enkelte og for samfundet af at holde sig sund og aktiv hele livet. Og der skal udvikles og afprøves nye måder til at nå et samfund, hvor ældre mennesker er sunde, aktive og ligeværdige deltagere i samfundslivet.

Lige muligheder for ældre borgere og svage grupper i den digitale verden

Samfundet stiller stigende krav om digital kommunikation, som forudsætter at borgerne har adgang til og er fortrolige med brug af computere. En stor gruppe af ældre borgere og visse socialt udsatte grupper har begrænset eller slet ingen forudsætninger for at håndtere disse krav og risikerer reelt at blive demokratisk marginaliseret. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 20 mio. kr. over fire år til en målrettet styrkelse af ældre borgeres digitale færdigheder. Samtidig afsættes 8 mio. kr. over fire år til en særlig indsats rettet mod at styrke socialt udsatte gruppers adgang til den digitale verden.

Støtte til frivillige organisationer mv.

Satspuljepartierne har i lighed med tidligere år afsat midler til støtte til frivillige organisationer. Der er afsat 194,2 mio. kr. over fire år til støtte til frivillige organisationer. Af de afsatte midler går de 91,4 mio. kr. til drifts- og overgangsstøtte. Med de afsatte midler sikrer satspuljepartierne midler til at videreføre og forankre indsatsen samt de gode erfaringer hos en række frivillige organisationer. Herudover afsættes der 102,8 mio. kr. over fire år til udviklingsprojekter.

Børneattester

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 0,6 mio. kr. årligt til udvidelse af persongruppen mv., der er omfattet af børneattester. Den nærmere udmøntning drøftes med kulturministeren.

Herudover er der indgået aftale om følgende initiativer:

- Isolerede sindslidende i egen bolig
- Væk med volden
- Undersøgelse af indsatsen på mandekrisecentre
- Flere udsatteråd i kommunerne
- Forskningsmidler til Rådet for Socialt Udsatte
- Omdannelse af halvåbne afdelinger til sædelighedsafdelinger
- Legepladser i fængsler
- PAS (Post Adoption Services)
- Sociale teknologier til mennesker med funktionsnedsættelser
- Viden om mennesker med handicap, herunder handicappede med anden etnisk baggrund
- Midlertidig driftsstøtte til Robobraille
- Opdatering af SFI's ældredatabase
- Indsats i forhold til traumatiserede flygtningefamilier
- Dialog, medborgerskab og etnisk ligestilling
- Uddannelsespulje for frivillige inden for det sociale og sundhedsmæssige område
- Styrkelse af ankesystemet

Udsatte grønlandere

Satspuljepartierne er enige om at udsatte grønlandere udgør en særlig gruppe og det aftales derfor at drøfte den fremadrettede indsats over for udsatte grønlandere og deres børn til forhandlingerne om satspuljen for 2013, med henblik på at udarbejde en samlet strategi for området.

Center for Boligsocial Udvikling

Satspuljepartierne er enige om, at der også i fremtiden vil være behov for den dokumentation og viden om boligsociale indsatser, som CFBU har til formål at indsamle, producere og formidle. Satspuljepartierne er enige om til næste år at drøfte Center for Boligsocial Udvikling med henblik på at sikre fremtidig finansiering.

Statusmøde i juni 2012

Satspuljepartierne mødes i juni 2012 med henblik på en status for udmøntningen af aftalen for 2012.